

Sygn. akt II UK 435/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Zbigniew Korzeniowski
SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku J. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanej "S." Sp. z o. o.,
oraz z udziałem Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej
o odpowiedzialność członka zarządu za zaległości składkowe,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 grudnia 2015 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 2 lipca 2014 r.,

oddala skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 lipca 2014 r. Sąd Apelacyjny, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację J. S. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 lutego 2011 r., którym oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu

Ubezpieczeń Społecznych, z dnia 17 marca 2005 r. Zaskarżoną decyzją stwierdzono odpowiedzialność ubezpieczonego, jako prezesa zarządu „S.”, spółki z o.o., za zaległe należności z tytułu składek za zatrudnionych pracowników na ubezpieczenie społeczne w okresach od listopada 2000 r. do maja 2001 r. i od września 2001 r. do października 2003 r., na ubezpieczenia zdrowotne za okres od listopada 2001 r. do października 2003 r. oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za marzec 2000 r., lipiec 2000 r. oraz od września 2001 r. do października 2003 r., i ustalono podlegającą zapłacie kwotę należności głównej z odsetkami i kosztami egzekucyjnymi.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że stosownie do art. 116 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 613; dalej „Ordynacja podatkowa”) w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm. dalej „ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych”), w razie bezskuteczności egzekucji zaległości spółki z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, za dług spółki odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu. Mogą się uwolnić od odpowiedzialności przez wykazanie, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie tych wniosków nastąpiło bez ich winy lub gdy wskażą mienie, z którego jest możliwa egzekucja.

Sąd drugiej instancji przyjął, że zadłużenie składkowe powstało w niespornym okresie pełnienia przez skarżącego funkcji prezesa zarządu spółki „S.”, co stanowiło faktyczną podstawę decyzji oraz przesądzało zakres jego odpowiedzialności subsydiarnej. Przyjął, że organ rentowy wykazał przesłankę bezskuteczności egzekucji z majątku spółki, która w latach 2001-2003 utraciła płynność finansową, oraz że skarżący do końca 2002 r. nie zgłosił wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, lecz wniósł do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o restrukturyzację długu na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz.U. Nr 155, poz. 1287 ze zm.; dalej „ustawa o restrukturyzacji”). Następnie nie interesował się doprowadzeniem tego postępowania do pozytywnego wyniku, co zresztą nie było istotne, gdyż Sąd drugiej instancji wyraził pogląd, iż postępowanie

restrukturyzacyjne nie stanowi postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości, a jego przebieg i skutki nie wypełniają przesłanki, o której mowa w art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej.

Na wniosek skarżącego Sąd drugiej instancji przeprowadził dowód z przesłuchania świadków [...] oraz uzupełniającego przesłuchania odwołującego, a na ich podstawie ustalił, że P. T. był osobą „podstawioną” w celu wyzbycia się przez skarżącego zadłużonej spółki, a tym samym przeniesienia na niego pełnej odpowiedzialności za powstałe zadłużenia. Sąd Apelacyjny nie ustalił istnienia wiarytelności wskazywanych przez skarżącego jako majątek, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie zaległości w znacznej części, w szczególności zgłaszanych w postępowaniu restrukturyzacyjnym wiarytelności spółki na łączną kwotę 553.407,36 zł, które w zdecydowanej większości nie nadawały się do wyegzekwowania, częściowo zostały spłacone przed sprzedażą spółki lub uległy przedawnieniu.

Skarga kasacyjna ubezpieczonego została oparta na podstawie obrazu przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 w związku z art. 378 § 1 i w związku z art. 468 § 2 pkt 4 oraz art. 382 k.p.c., polegającego na przyjęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego „bez jakichkolwiek rozważań merytorycznych w kwestii czasu pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu spółki S., mimo że zarzuty apelacji, po uzupełnieniu ich uzasadnienia w piśmie procesowym z dnia 11 października 2011 r., koncentrowały się wokół stwierdzenia, iż w okresie powstania zobowiązań stanowiących podstawę odpowiedzialności subsydiarnej, nie pełnił funkcji prezesa zarządu ze względu na wygaśnięcie jego mandatu w dniu 28 czerwca 2002 r. W związku z tym te zarzuty apelacyjne nie zostały rozpoznane”.

Pozostałe zarzuty skargi mieszczą się w podstawie naruszenia prawa materialnego. Dotyczą art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez błędną wykładnię wyrażającą się w uznaniu, że pojęcie „właściwego czasu” należy interpretować w oderwaniu od przepisów art. 10, art. 11 ust.1 i art. 21 ust.1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (jednolity tekst: Dz.U. 2015 r. poz. 233; dalej „Prawo upadłościowe i naprawcze”) oraz art. 4 i 14 ust. 1 pkt 2 ustawy o

restrukturyzacji, a w konsekwencji pominięcie, że prowadzenie postępowania restrukturyzacyjnego, zapoczątkowanego złożeniem wniosku o restrukturyzację odsuwa konieczność złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Dłużnik, regulując wymagalne zobowiązania objęte decyzją restrukturyzacyjną, nie może być uznany za niewypłacalnego, a w konsekwencji pominięcie, że „właściwy czas” następuje w terminie dwóch tygodni od dnia wystąpienia podstawy ogłoszenia upadłości, czyli potwierdzenia, że dłużnik, zaprzestał płacenia długów i postawienia wszystkich zobowiązań w stan wymagalności. Taki skutek ma decyzja umarzająca postępowanie restrukturyzacyjne, toteż Sąd drugiej instancji wadliwie przyjął, że postępowanie restrukturyzacyjne nie stanowi postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości.

Zarzucono także naruszenie art. 10 i art. 11 ust. 1 i art. 21 ust. 1 Prawa upadłościowego i naprawczego oraz art. 4 i art. 14 ust.1 pkt 2 ustawy o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych przez ich niezastosowanie, mimo że w okresie prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego brak jest wymagalnych zobowiązań, których istnienie uzasadniałoby wystąpienie z wnioskiem o ogłoszenie upadłości, a także art. 116 § 1 pkt 1b Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez niewłaściwe zastosowanie wyrażające się w przyjęciu, że skarżący w sposób zawiniony nie złożył wniosku o ogłoszenie upadłości i nie wszczął postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości, podczas gdy prowadzenie postępowania restrukturyzacyjnego wyłączało zaistnienie przesłanek stanowiących podstawę ogłoszenia upadłości, a złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w okresie toczącego się postępowania restrukturyzacyjnego doprowadziłoby do natychmiastowego postawienia w stan wymagalności wszystkie zobowiązania wobec organu rentowego i narażenia spółki na szkodę, a ostatecznie wadliwe przyjęcie przez Sąd Apelacyjny jego odpowiedzialności za zobowiązania Spółki, mimo podjęcia przez niego wszystkich możliwych działań zmierzających do ustabilizowania jej sytuacji finansowej i zaspokojenia roszczeń wierzycieli.

Ponadto skarżący zarzucił naruszenie art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i w związku z

art. 202 § 1 i 255 § 1 k.s.h. przez błędne zastosowanie, wyrażające się w przyjęciu, że w chwili upływu terminu płatności zaległości wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych objętych zaskarżoną decyzją, skarżący pełnił funkcję w organie zarządu spółki S., art. 116 § 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez bezpodstawne przyjęcie, że w rozpatrywanym przypadku zachodzą wskazane w tym przepisie podstawy odpowiedzialności skarżącego za zaległości z tytułu składek, mimo, że organ rentowy nie wykazał bezskuteczności egzekucji prowadzonej przeciwko spółce, a także art. 116 §1 pkt 1 Ordynacji podatkowej w związku z art. 31 i 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez niezasadne przyjęcie, że wniosek o ogłoszenie upadłości spółki „S.” nie został złożony we właściwym czasie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Artykuł 116 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa odczytywany w związku z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ustanawia odpowiedzialność majątkową osób trzecich wobec dłużnika (spółki z ograniczoną odpowiedzialnością) za nieopłacone i bezskutecznie egzekwowane z jej majątku składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Za zaległości te solidarnie całym swoim majątkiem odpowiadają członkowie zarządu, przy czym ich odpowiedzialność jest ograniczona do zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu.

Zważywszy, że jeden z zarzutów skargi dotyczy ustaleń Sądu pierwszej instancji co do pełnienia przez skarżącego funkcji zarządcy do dnia 17 listopada 2003 r., należy stwierdzić, że ustalenie to nie może być w postępowaniu kasacyjnym obalone ani zarzutem naruszenia art. 468 § 2 pkt 4 k.p.c., skierowanego do sądu pierwszej instancji, ani zarzutami naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., dotyczącymi ustalenia faktów i oceny dowodów (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.), ani też art. 378 § 1 w związku z art. 382 k.p.c.

Zarzut obrazy art. 382 k.p.c., który nie może być - z uwzględnieniem wymagań przewidzianych w art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. - samodzielny

uzasadnieniem podstawy kasacyjnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 stycznia 1999 r., II CKN 102/98, niepubl. i z dnia 7 lipca 1999 r., I CKN 504/99, OSNC 2000 nr 1, poz. 17), skarżący powiązał z naruszeniem art. 378 § 1 k.p.c., podnosząc, że Sąd drugiej instancji nie rozpoznał wszystkich zarzutów apelacji. Skarżący nie odwołał się jednak do zarzutów apelacji, lecz odniósł do pisma procesowego z dnia 11 października 2011 r., w którym wniósł o dopuszczenie dowodu z protokołów zwyczajnych walnych zgromadzeń wspólników zatwierdzających sprawozdania finansowe za 2002 r. i za 2003 r. na okoliczność daty wygaśnięcia jego mandatu, wywodząc, że czyni to w uzupełnieniu uzasadnienia apelacji. Podniósł, że Sąd Okręgowy nie rozważał w wyroku tej kwestii i kwestia ta nie leżała u podstaw wydania wyroku zaskarżonego apelacją.

Treść wniosku, powiązana z wprowadzeniem do sporu kwestii ustalenia okresu pełnienia przez skarżącego funkcji zarządcy, nie może być potraktowana jako uzupełnienie apelacji, gdyż w niej nie dotknięto tej kwestii, lecz stwierdzono wprost, że J. S. pełnił funkcję prezesa zarządu spółki do dnia, w którym zawarł umowę sprzedaży wszystkich udziałów oraz złożył rezygnację z pełnionej funkcji, tj. do dnia 17 listopada 2003 r., natomiast odpowiada formule powołania nowych faktów i dowodów w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Najwyższy stwierdził, że skoro zasadą jest rozpoznawanie sprawy w granicach apelacji, to nowe fakty i dowody należy powołać w apelacji, powołanie ich w innych pismach procesowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy stanowią uzupełnienie apelacji (art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c.) lub gdy potrzeba ich powołania powstała później, w związku z toczącym się postępowaniem apelacyjnym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1999 r., II CKN 798/97, niepubl. i z dnia 22 lutego 2006 r., III CSK 128/05, OSNC 2006 nr 11, poz. 191). Wynikający z art. 378 § 1 zdanie pierwsze k.p.c. obowiązek rozpoznania sprawy w granicach apelacji oznacza zarówno bezwzględny zakaz wykraczania przez sąd drugiej instancji poza te granice, jak też nakaz wzięcia pod uwagę i rozważenia zarzutów i wniosków podniesionych w apelacji (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2003 r., III CKN 392/01, OSNC 2004 nr 10, poz. 161), zatem rozpoznawanie apelacji *cum beneficio novorum* nie stwarza możliwości powoływania się na nowe fakty i dowody w każdym stadium postępowania

apelacyjnego, aż do zamknięcia rozprawy apelacyjnej. Przepis art. 217 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 zdanie pierwsze k.p.c., uprawnia sąd drugiej instancji do pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów, a stosownie do art. 381 k.p.c. do ich pominięcia, jeżeli strona mogła powołać je w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji.

Skarżący nie wytknął pominięcia nowych dowodów, zatem bez oparcia skargi kasacyjnej na zarzucie naruszenia art. 381 k.p.c., omawiany zarzut nie może być uznany za uzasadniony.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy był związany ustaleniami faktycznymi przyjętymi przez Sąd drugiej instancji (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), co oznacza, że podstawą oceny prawnej zaskarżonego wyroku są ustalenia, że egzekucja z majątku spółki „S.” była bezskuteczna, że skarżący pełnił funkcję zarządcy do dnia 17 listopada 2003 r., oraz że nie zgłosił wniosku o ogłoszenie upadłości i nie wskazał mienia spółki, z którego egzekucja mogłaby umożliwić zaspokojenie długu w znacznej części.

Uwolnienie się członka zarządu od odpowiedzialności za dług zarządzanej przez niego niewypłacalnej spółki następuje przez wykazanie braku winy w niezgłoszeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub zaniechaniu podjęcia postępowania zapobiegającego upadłości lub zgłoszenie takich wniosków nie we właściwym czasie. W judykaturze opisane zostały cechy decydujące o „właściwym” czasie zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości, mające charakter obiektywny i weryfikowalny, a także określone zostały przyczyny usprawiedliwiające jego niezgłoszenie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2006 r., I UK 369/05, niepubl., z 14 września 2007r., III UK 24/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 324, z 2 października 2008 r., I UK 39/08, OSNP 2010 nr 7-8, poz. 97, z 10 lutego 2011 r., IV CSK 335/10, OSNC-ZD 2011 nr C, poz. 58, z 10 marca 2011 r., III UK 89/10, niepubl., z 2 czerwca 2011, I CSK 574/10, niepubl. oraz z dnia 4 października 2011 r., I UK 113/11, OSNP 2012 nr 23-24, poz. 293). Jakakolwiek odmiennosc rozstrzygnięć definiujące „właściwy czas” zgłoszenia przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości wynika z różnorodności stanów faktycznych, gdyż nadanie konkretnej treści zwrotom niedookreślonym lub klauzulom generalnym zawsze zależy od okoliczności każdego przypadku (por.

postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2001 r., I PKN 70/01, Prawo Pracy i Prawo Socjalne, 2003 nr 6, s. 66, z 20 lutego 2008 r., III SK 28/07, niepubl., z 23 listopada 2011 r., III UK 38/11, niepubl., z 11 kwietnia 2003 r., I PK 558/02, OSNP 2004 nr 16, poz. 283 i z 5 listopada 2008 r., III SK 22/08, OSNP 2009 nr 23-24, poz. 331), co oznacza, że nie ma możliwości wykładni pojęć abstrakcyjnych w oderwaniu od ustalonego w sprawie stanu faktycznego.

Ustalono w sprawie stan niewypłacalności spółki w 2000 r. oraz wszczęcie w dniu 7 listopada 2002 r. i nieskuteczne prowadzenie postępowania restrukturyzacyjnego co do zaległości składkowych, opartego na ustawie o restrukturyzacji, które zostało umorzone wskutek niedotrzymania jego warunków. Należy zaaprobować pogląd Sądu drugiej instancji, że wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego na podstawie ustawy o restrukturyzacji nie stanowi postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości w rozumieniu art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej. Został on już wcześniej wyrażony w wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 lutego 2010 r., I FSK 2041/08 oraz z dnia 19 sierpnia 2010 r., II FSK 629/09, w wyrokach Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 września 2008 r., II SA/Wa 1274/08 i z 8 sierpnia 2008 r., II SA/Wa 1025/08, a także w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2010 r., II UK 157/09 (niepubl.). Stwierdzono, że wszczęcie i nieskuteczne prowadzenie postępowania restrukturyzacyjnego co do zaległości składkowych, następnie umorzonego wskutek niedotrzymania jego warunków, nie stanowi okoliczności uwalniającej członka zarządu od ponoszenia odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki kapitałowej. Zgodnie z tymi poglądami, restrukturyzacja długów przedsiębiorcy nie została wymieniona pośród przesłanek egzonerujących członka zarządu. Wprawdzie w wyroku z dnia 27 października 2009 r., II UK 83/09 (OSNP 2011 nr 11-12, poz. 161) Sąd Najwyższy zajął odmienne stanowisko, jednak pogląd ten należy uznać za odosobniony, uwzględniając odejście od niego choćby w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2013 r., II UK 34/13 (OSNP 2014 nr 6, poz. 89), w którym przyjęto, że postępowanie restrukturyzacyjne jest postępowaniem stanowiącym przeszkodę prawną w ogłoszeniu upadłości, lecz nie jest postępowaniem mającym jej zapobiec.

W art. 21 ust. 3 ustawy o restrukturyzacji nie wskazano przeszkód prawnych do ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego. W takim wypadku organ restrukturyzacyjny niezwłocznie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania restrukturyzacyjnego; bez względu na jego efekty, ustępuje upadłości. Konsekwentnie, skoro wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego nie zapobiega ogłoszeniu upadłości, to nie może być identyfikowane z przesłanką egzoneracyjną wskazaną w art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej.

Fundamentalne znaczenie ma połączenie uwolnienia członka zarządu niewypłacalnej spółki handlowej od odpowiedzialności za cudzy dług z własną akcją skutecznych kroków prawnych w celu chociażby częściowego, lecz równomiernego zaspokojenia wierzycieli. Zastosowanie art. 116 § 1 pkt 1 Ordynacji podatkowej wymaga ustalenia, że zarząd bez swej winy nie wypełnił powinności zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania umożliwiającego równomierne i niesymboliczne zaspokojenie dłużników spółki gdy zachodzi zagrożenie niewypłacalnością, której nastąpienie niweczy sens postępowania upadłościowego, pozbawiając interesy wierzycieli ochrony prawnej (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2000 r., V CKN 109/00, niepublikowany, i z 14 czerwca 2006 r., I UK 324/05, OSNP 2007 nr 13-14, poz. 200).

Restrukturyzacja nie zmierza do zaspokojenia wierzycieli, nawet publicznoprawnych, skoro polega na umorzeniu zaległości wobec nich (art. 4 ustawy o restrukturyzacji). Co więcej, wszczęcie postępowania restrukturyzacyjnego uniemożliwia wierzycielom publicznoprawnym egzekwowanie długów objętych wnioskiem restrukturyzacyjnym (art. 14 ustawy o restrukturyzacji). Postępowanie restrukturyzacyjne nie jest ustanowione w interesie wierzycieli, lecz przedsiębiorców, więc nie może być traktowane równoprawnie z wszczęciem postępowań mających za cel ochronę interesów wierzycieli niewypłacalnego przedsiębiorcy z znaczeniu nadanym w Ordynacji podatkowej. Opracowanie i próba wdrożenia programu naprawczego (restrukturyzacji), który nie przyniósł spodziewanych efektów, jest działaniem podejmowanym przez członka zarządu w ramach ryzyka prowadzonej działalności gospodarczej i nie oznacza braku winy w

niezłożeniu we właściwym czasie wniosku o upadłość spółki (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2015 r., II UK 6/15, niepubl.).

Nawet przy przyjęciu, że „postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości” obejmuje także postępowanie restrukturyzacyjne dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne oraz innych należności Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i że jest to jakaś forma postępowania układowego, to także to postępowanie nie zostało wszczęte przez skarżącego we właściwym czasie. „Właściwy czas” dla postępowania układowego to czas dający realne szanse wykonania układu, w którym dłużnik ma dostateczne środki na wykonanie układu i wywiązanie się z ciążących na nim zobowiązań, a w konsekwencji zapobieżenie upadłości (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2000 r., I CKN 270/00, niepubl., z 8 stycznia 2008 r., I UK 172/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 51, z 14 stycznia 2011 r., II UK 171/10, niepubl., z 5 maja 2010 r., II UK 351/09, niepubl., z 20 września 2000 r., I CKN 270/00, niepubl., z 7 maja 1997 r., II CKN 117/97, niepubl. i z 20 stycznia 2004 r., II CK 356/02, Glosa 2005 nr 2, s. 21). Co jednak najistotniejsze, można przypisać winę członkowi zarządu, gdy wniosek o układ składa wtedy, gdy sytuacja finansowa spółki nie pozwalała już na jego wykonanie (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2000 r., I CKN 270/00, niepubl., i z dnia 15 czerwca 2010 r., II CSK 648/09, OSNC-ZD 2010 nr D, poz. 117) albo zawiniony błędny wybór układu, który nie prowadzi do uchylenia grożącej dłużnikowi upadłości, a tylko ją odwleka.

Uwzględniając te okoliczności, Sąd Najwyższy oddalił skargę kasacyjną, jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c.).

kc